

De basisuitrusting

TIPS VOOR DE BEGINNENDE JAGER

Je hebt je diploma op zak, akte geregeld en bent helemaal klaar om het veld in te gaan. Behalve dan, dat je nog niet alle benodigheden voor de jacht in de kast hebt staan, hangen of liggen. Want er komt nogal wat bij kijken als het om jagen gaat: kleding, schoeisel, een mes, gehoorbescherming, een rugzak en wat al niet meer. En vergeet ook je geweer niet. Wat zijn nu de basisattributen en hoe vul je slim en betaalbaar je jachtuitrusting aan?

Jacob Konter van Jachthuis Leimuiden, Yvette Lammertink van De Paander en Rico van der Scheer van Brabants Jachthuis weten wat een beginnend jager nodig heeft en geven tips en advies.

KLEDING

Tekst en illustraties Myrthe de Bruin

Een van de belangrijkste dingen om jezelf af te vragen is: wat voor jacht ga ik beoefenen? Ga ik voor de actieve of de passieve jacht? Is het veel door het veld lopen en voor de voet jagen of zit ik voornamelijk op post, achter een netje of op de hoogzit? Ben je van plan om in eerste instantie kleinwild te bejagen of te helpen met schadebestrijding? Dan heeft een aanzitpak geen prioriteit maar is een net met stokken voor een camouflagehutje wel handig. Andersom heeft het aanschaffen van lokvogels geen prioriteit als je voornamelijk grofwild gaat jagen.

Net als met alle jachtbenodigheden kun je het met kleding zo gek maken als je zelf wilt. Heb je niet heel veel te besteden, maar ben je op zoek naar een uitstekende prijs-kwaliteit-verhouding, dan zit je bij kledingmerken Pinewood, Deerhunter, Swedteam en Seeland altijd goed.

Jas

Een goede jas is een must. Bij voorkeur is deze wind- en waterdicht. Daarbij hoeft je niet meteen voor de dikste winterjas te gaan. Een te dikke jas zit alleen maar in de weg. Een goede winddichte zomerjas kan ook in de winter voldoende zijn, mits je daaronder een goede onderlaag hebt. Het advies is sowieso: werk met laagjes. Zo kun je je op elk weertype kleden. Pinewood heeft al een waterdichte jas vanaf € 150,-.

Broek

Broeken zijn er in vele soorten en maten. Sommige zijn waterdicht, andere niet. Wat vooral belangrijk is, is dat een broek lekker zit en goed ademt. Een waterdichte broek is leuk, maar als vervolgens het zweet langs je benen loopt omdat de broek niet ademt, heb je er nog niets aan. Een zomerbroek heb je al voor € 60,-.

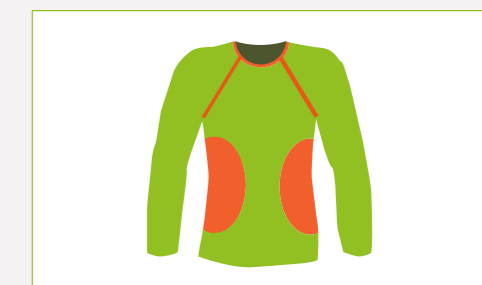

Laarzen

Ga je in Nederland jagen, dan zijn laarzen een must. Kies voor een rubberen laars, deze is waterdicht en makkelijk schoon te spoelen. Rubber laarzen zijn er in winter- en zomeruitvoering, waarbij de winterlaarzen gevoerd zijn met neopreen. Let bij laarzen ook op dat ze een goed voetbed hebben en lekker lopen. Vaak loop je er toch ettelijke kilometers op en een goede laars helpt bij het voorkomen van bijvoorbeeld rugklachten. Laarzen met een vibram zool geven vaak meer steun en zijn warmer. Vanaf € 70,- heb je een zomerlaars, winterlaarzen gaan vanaf ongeveer € 100,-. Goede merken zijn Gunterra, Aigle, Le Chameau, Arxus, Hunter en Muck Boot.

Schoenen

Ben je van plan om voornamelijk in het buitenland te jagen, dan zijn stevige bergschoenen een goede optie. De betere merken zijn Meindl, Grisport en Hanweg. Een goede bergschoen kost al gauw minimaal € 180,- maar ook hier geldt, een goede schoen voorkomt rugklachten. Door gaiters (gamaschen) aan te schaffen, verander je je bergschoen in een laars. Handig als je schoenen prettiger vindt lopen, maar wel voor dag en dauw door het natte hoge gras moet. Je hebt gaiters vanaf zes tientjes.

Thermisch ondergoed

Thermisch ondergoed is niet iets waar je misschien als eerste aan denkt, maar het zorgt er wel voor dat je warm en droog blijft. Deze onderlaag is dun en licht en draag je direct op de huid. Het zorgt ervoor dat vocht snel van de huid afgevoerd wordt. Thermo-ondergoed heb je van Merino wol en van synthetische stof (polyamide). Het voordeel van de synthetische stof is dat het snel droogt en je het dus makkelijk 's avonds uit kan spoelen, te drogen kan hangen en de volgende ochtend weer aan kan trekken, het nadeel is dat het snel zweetluchtjes opneemt en stugger is dan Merino wol. Merino wol is niet alleen soepeler, het is ook dunner en warmer. Seeland heeft de Ageo base layer set (polyamide) voor € 80,-. Thermo function heeft zowel onderkleding van polyamide (€ 50,- voor een hemd of een broek) als van merino wol (€ 70,- voor een hemd of een broek).

Petje en gezichtsmasker

Een pet is onmisbaar voor elke jager. Petten zijn er in vele soorten en maten. Welke je kiest, hangt vooral af van je eigen voorkeur. Een gezichtsnetje is met name bij de jacht op ganzen, duiven en zeker bij kraaien geen overbodige luxe. Je kunt een netje los kopen, maar er zijn ook petten met netjes. Petjes en netjes koop je vanaf een tientje.

Handschoenen

Handschoenen kun je om twee redenen kopen: om warme handen te houden of ter camouflage. Zeker bij de jacht op vogels vallen die twee witte handen (en dat witte gezicht) enorm op. Camouflage handschoenen van gaas vind je al

vanaf een tientje. Winterhandschoenen vind je soms ook al voor een tientje, maar meestal verlies je dan aan grip op je geweer. Chevalier en Härkila hebben warme handschoenen met stretch vanaf € 60,-. Hiermee houd je grip op het geweer.

Signaalkleding

In Duitsland is oranje signaalkleding bij drijf- en drukjachten vaak verplicht en ook in Nederland zie je steeds vaker - met name tijdens grootschalige vossenjachten - oranje jachtkleding. Nu hoeft je niet meteen een hele oranje uitrusting aan te schaffen, een veiligheidsvest volstaat vaak al. De meeste merken hebben een dergelijk vestje wel in het assortiment. Reken op minimaal vier tientjes.

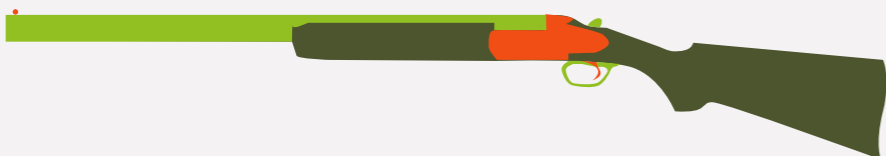

Regenkleding

Niets is vervelender dan natregenen. Zeker bij guur weer. Het nadeel van regenkleding is wel dat het nauwelijks ademt. Toch is een goede regenjas en -broek onmisbaar. Baleno maakt regenkleding die 100% waterdicht is, en flexibel en stil is. Een jas kost € 100,- en de zogenaamde pijpjes of tregging kost € 50,-. Door de 3/4 lengte en het open kruis is de tregging erg geliefd voor actieve jacht. De 3/4 pijp valt wel over de laars, maar blijft door zijn lengte vrijwel vrij van modder en klei. Een regenbroek kost € 65,-. Veel mensen die op post staan, vinden een regenbroek echter niet handig en kiezen voor een lange regenjas. Zowel Baleno als Deerhunter hebben lange regenjassen voor € 90-100.

GEWEREN EN TOEBEHOREN

Ga je een geweer kopen, ga dan naar een winkel en laat je adviseren. Met geweren wil je geen risico's nemen, een geweer dat weigert kan voor gevaarlijke situaties zorgen. Koop je een tweedehands geweer van een andere jager, breng het geweer dan naar een wapenzaak voor een onderhoudsbeurt en om na te laten kijken.

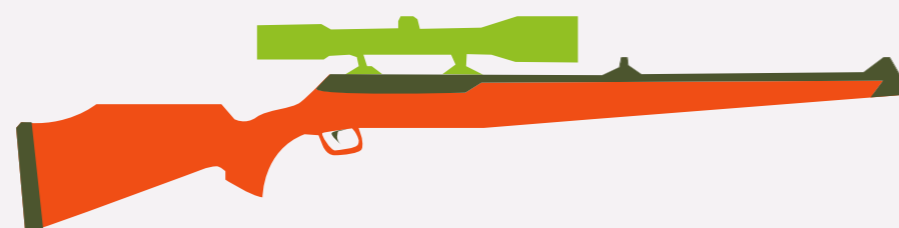
Hagelgeweer

Ga je voor een nieuw geweer? Of koop je toch een tweedehands? Verzeker jezelf er in beide gevallen van dat het wapen het Fleur de Lis-stempel (Franse lelie) heeft. Hiermee weet je zeker dat je geweer op een proefbank getest is op minimaal 1320 bar en staalhagel aankan. In Nederland is er geen wettelijke verplichting voor een proefbanktest. Wapens die van buiten Europa (Turkije, Rusland, Verenigde Staten) ingevoerd worden, hoeven dus niet

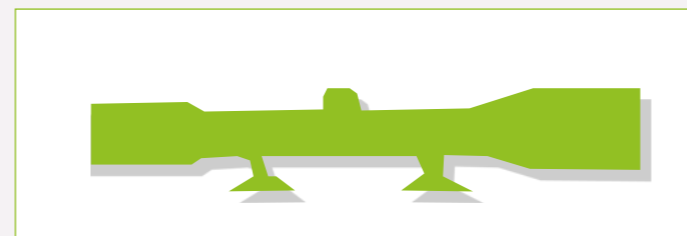
getest te zijn voor staalhagel. Voor duizend euro heb je al een nieuwe ATA arms. Liever een nieuwe Beretta, Browning, Blaser of Winchester? Reken dan op minimaal anderhalf- tot tweeduizend euro. Een tweedehands geweer kan ook zeker zijn geld waard zijn. Duurdere merken en typen hebben vaak een betere balans, en een tweedehands geweer van zo'n merk kan dan beter in de hand liggen dan een goedkoop nieuw geweer.

Kogelgeweer

Doordat de lopen van een kogelgeweer tegenwoordig allemaal op moderne machines gemaakt worden, hoef je je over de precisie eigenlijk geen zorgen te maken. Het onderscheid zit vooral in de trekker- en veiligheidssystemen. Bij veel klassieke safes wordt alleen de trekker geblokkeerd. Je hebt ook varianten waarbij de trekker en de slagpin geblokkeerd worden. Mocht je geweer per ongeluk vallen, dan is dit tweede systeem veiliger. Het veiligste is het handspansysteem, waarbij je zelf de slagpen spant. Tegenwoordig zie je steeds meer kogelgeweren op de markt

met synthetische kolven. Deze zijn vaak goedkoper dan de houten varianten, zijn makkelijker in onderhoud, stabiel en kunnen bijna niet breken. De Mauser M18 (kunststof) heb je al voor € 900,-. De Sauer XT 100 (kunststof) ligt tussen de € 1100 en € 1200,-. Een Sauer 101 met houten kolf kost € 1750,-; heb je dit model liever in kunststof dan betaal je € 1550,-.

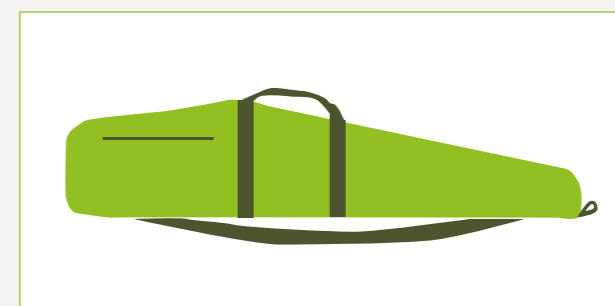
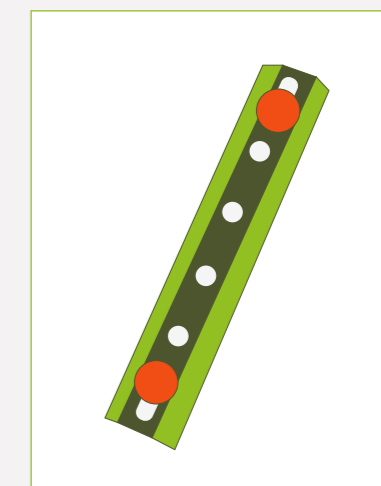
Richtkijker

Een kogelgeweer an sich is dus niet heel duur. Wat het duur maakt is de optiek en de montage. Omdat het wild vaak in de schemering uittreedt, is optiek die ook in de schemer een goed beeld geeft van onschatbare waarde. Alleen hangt daar dus wel een prijskaartje aan. Let bij het uitzoeken van een richtkijker op de volgende punten: variabele vergroting (bij voorkeur 2-12x of 3-12x), lichtpuntje in het dradenkruis en optische prestatie (lichttransmissie $\geq 90\%$). Vanguard 3-12x56 met lichtpunt kost ongeveer € 600,-. De Minox ZX5T 2-10x50 met lichtpunt gaat vanaf € 900,-. Zeiss richtkijkers beginnen bij € 1200,-, die van Swarovski bij € 2200,-.

Montage

Om de richtkijker op je geweer te zetten heb je een montage nodig. Tegenwoordig zie je steeds meer geweren die een geïntegreerde basis op de loop of het huis hebben. Voor 'losse' montages, basis- en bovendien, heb je verschillende systemen: zwenkmontage, spanmontage, hexalock montage en Weaver/Picatinny montage. De zwenkmontage is vrij prijzig, zo'n 400 à 500 euro. Het voordeel is wel dat je de richtkijker eenvoudig erop kan zetten en er vanaf kan halen, zonder dat je het wapen opnieuw moet inschieten. Ook bij een spanmontage kan je de richtkijker er op- en afhalen zonder opnieuw in te schieten. Prijzen voor dit type montage liggen tussen de 300 en 500 euro. Bij richtkijkers van Europese

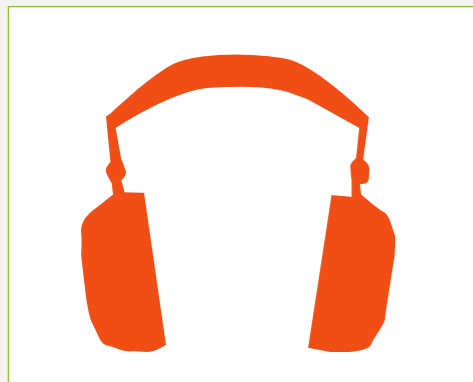
herkomst heb je vaak de keuze tussen een montage met ringen om de kijker of een montage waarbij er onder de richtkijker een rail aanwezig is. Het voordeel van een montage met ringen is dat deze wat lager op het geweer gemonteerd kan worden. Het voordeel van een railmontage is dat deze stabiel is. De hexalock montage is met € 180,- een stuk goedkoper. Maar deze is niet bruikbaar voor richtkijkers met rail. De Weaver/Picatinny montage is relatief goedkoop en heeft als voordeel dat je met één basis meerdere richtmiddelen eenvoudig kunt monteren. Handig als je voor de drukjacht een andere kijker wilt gebruiken dan voor de aanzitjacht. De kosten voor richtkijkers met een rail zijn iets hoger dan zonder een rail.

Voedraal

Je geweer hoort tijdens het vervoer ergens in te zitten. Er zijn geweerkofters op de markt. Maar de meeste mensen vervoeren hun geweer in een voedraal. Goede voedralen, zowel voor kogel- als hagelgeweren, beginnen bij vijf tientjes.

OVERIGE ATTRIBUTEN

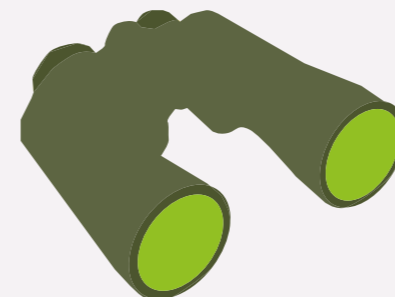
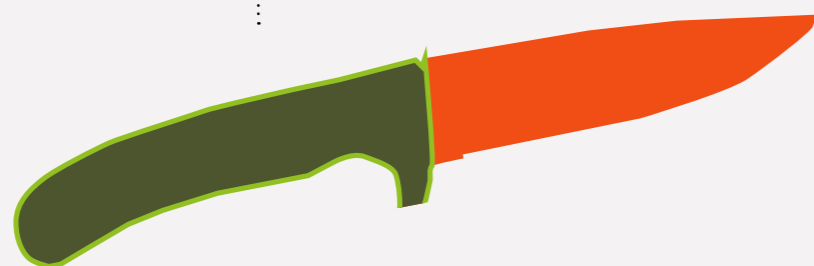
Naast goede kleding en uiteraard een geweer, zijn er meer attributen die bij de jacht essentieel zijn. Niet alle jachtmethoden vragen om dezelfde middelen. Jaag je op duiven, kraaien of ganzen, dan heb je vaak een lokstal, een camouflagenet en stokken nodig. Deze hulpmiddelen gebruik je niet bij de jacht op grofwild. Daar heb je weer meer aan een schietstok of (mobiele) hoogzit. De attributen die we hieronder beschrijven zijn echter in de meeste situaties wel heel handig of noodzakelijk.

Gehoorschermers

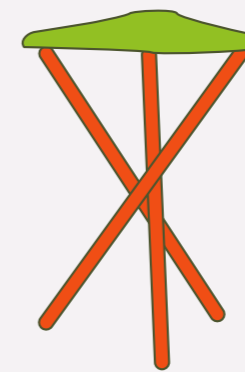
Of je nu met het hagelgeweer in het veld staat of met de kogelbuks op de hoogzit zit, gehoorbescherming is in beide gevallen belangrijk. Je hebt immers maar één set oren. Gehoorschade heb je niet van de ene op de andere dag. Dit gaat sluipend, elke knal beschadigt je gehoor. Deze schade is onherstelbaar. Gehoorbescherming kun je op verschillende manieren doen. Het meest gebruikt worden de zachte wegwerpdopjes die je in je oren stopt of kappen die je op je oren zet. De wegwerpdopjes zijn zeer goedkoop: voor een paar euro heb je al meerdere setjes. Bij kappen heb je varianten die alleen dempen en elektronische kappen met microfoon die dichtslaan bij een harde klap of knal. Het voordeel van de elektronische kappen is dat ze het omgevingsgeluid versterken waardoor je gewoon een gesprek kunt voeren of het wild kunt horen aankomen. Niet-elektronische kappen kosten een paar tientjes, elektronische kappen heb je vanaf € 150,-. Bekende merken zijn Sordin, MePaBlu en Peltor.

Mes

Welke jacht je ook beoefent, een jager heeft een mes bij zich. Zeker voor messen geldt: the sky is the limit. Je hebt al een prima mes voor een paar tientjes, maar er zijn ook messen die honderden euro's kosten. Messen heb je grofweg in twee categorieën: knipmessen en vaste messen. Het voordeel van een knipmes is dat je hem dubbel kunt vouwen, waardoor het mes makkelijker mee te nemen is. Het voordeel van een vast mes is dat je deze makkelijker schoon kunt maken. Mora heeft een mooi vast mes in een foedraal. Het mes is ook in oranje verkrijgbaar. Handig! Laat je het mes vallen in bijvoorbeeld hoog gras, dan heb je het zo teruggevonden. Dit mes is te koop vanaf € 15,-. Een ander goed merk is Buck. Dit merk heeft vaste messen en knipmessen vanaf € 30,-. De Buck Alpha Crosslock is een zakmes met een zaag, snijhaak en mes ineen (vanaf € 85,-). Een vast ontweidmes van Buck heb je voor € 50,-. De Swingblade is een vast mes met twee bladen: een jachtmes en een ontweidmes. Door een draaipunt aan de bovenkant van het handvat, kun je de messen ronddraaien, waarbij steeds een mes in het handvat zit. Ook dit mes is in oranje verkrijgbaar (€ 90,-).

Verrekijker

Om het wild goed aan te kunnen spreken is een goede verrekijker een must. En bij voorkeur wil je een verrekijker waarbij je ook in de schemer nog wat ziet. De meeste instapmodellen hebben een vergroting van 8x. De diameter van het objectief varieert, het meest gangbare voor instapmodellen is 42 mm, maar 44 en 56 mm komt ook voor. Een beetje verrekijker begint bij vierenhalfhonderd euro. Bushnell Legend 8x42 (€ 460,-), Meopta Meopro 8x42 (€ 550,-), Bynolyt Wild Boar 8x56 (€ 500,-) en de Minox 8x44 (€ 750,-) zijn allemaal goede instapmodellen.

Stoeltje

Zit je achter het schermpje te wachten op vliegend wild of op post op grofwild, dan is een stoeltje wel zo fijn. Een lage driepoot van hout heb je voor vier tientjes. Heb je liever een hoge driepoot, reken dan op acht tientjes. Voor de drukjacht heeft Primos een opvouwbaar stoeltje met rugleuning voor zeven tientjes.

Rugzak

Een goede tas of rugzak is ook erg handig, want je hebt altijd veel mee te nemen. Ook hier is er keuze te over. De Chavalier Triangle (€ 60,-) is een handige tas voor op de hoogzit. Ook handig: rugzakken met stoeltje (of stoeltje met rugzak)! Prologic heeft een rugzak/stoel voor € 90,-, de rugzak/stoel van Swedteam kost € 130,-.

'Koop je spullen bij een winkel en niet op internet. In een winkel kun je kleding passen, krijg je advies over bijvoorbeeld welke munitie bij je wapen past en het allerbelangrijkste: je krijgt service. Internet lijkt vaak goedkoper, maar het is meestal duurkoop'

Yvette Lammertink - De Paander

'Ik adviseer beginnende jagers die nog geen eigen jacht hebben altijd om een effen groene jas te nemen in plaats van een jas met camouflage print. Sommige gezelschappen stellen een camouflagejas namelijk niet op prijs en dan sta je al meteen met 1-0 achter'

Jacob Konter - Jachthuis Leimuiden

'Controleer jezelf altijd op teken als je in het veld bent geweest. Tegenwoordig is er ook tekenwerende kleding verkrijgbaar. En er zijn sprays waarmee je kleding kunt inspuiten. De moeite waard om je in te verdiepen'

Rico van der Scheer - Het Brabants Jachthuis